

PROF. DR. MAHMUT KAPLAN –HAYATI VE ESERLERİ

Yrd. Doç. Dr. Selim ALTINTOP

Celal Bayar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Prof. Dr. Mahmut Kaplan, Şanlıurfa ili Suruç ilçesine balı Ziyaret köyünde 01.01.1953 tarihinde doğdu. Evli ve iki evlâdı var. İngilizce, Arapça ve Farsça biliyor. Okuduğu okullar bitirdiği yıllar itibarıyla şöyledir:

1966 Saraymağara İlkokulu/Gaziantep,

1969 Suruç Ortaokulu/Şanlıurfa,

1973 Gaziantep Lisesi/Gaziantep,

1978 Hacettepe Üniversitesi, Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü/Ankara,

1981. **Yüksek Lisans:** Neşatî Divanı (İnceleme-Araştırma), Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı/Ankara,

1990. **Doktora:** Hayriye-i Nabî (İnceleme-Araştırma), Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hocamız memuriyete Millî Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen olarak adım attı ve 1980–1990 yılları arasında Gülveren Lisesi, Halide Edip Lisesi ve Hasanoğlan Atatürk Öğretmen Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği görevlerinde bulundu. 1985–1986 öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı Devlet Memurları Yabancı Diller Eğitim Merkezi'nde Arapça öğrenimi gördü. 1988'de 12., 1990'da 13'üncü. Millî Eğitim Şurası üyeliklerinde bulundu.

1990 yılından itibaren üniversitede hocalık hayatı başladı ki çalıştığı unvan, birim ve görevler şöyledir:

Öğretim görevlisi:

1990-1991 Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı ABD öğretim görevlisi.

Yardımcı Doçent Doktor:

1991-1993 Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı ABD öğretim üyesi,

1993 Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van Gölü Çevresi Tarihî Eserleri ve Kültür Değerlerini Araştırma ve Uygulama Merkezi üyesi,

1993-1994 Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcılığı ve Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü bölüm başkanı,

1994-1996 Celal Bayar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü bölüm başkanı ve Eski Türk Edebiyatı ABD öğretim üyesi,

1994-1995 Manisa M. Salih Okutan Eğitim Merkezi'nde Türkmenistan Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerine Türkçe öğretimi görevi.

Doçent Doktor:

1996-2003 Celal Bayar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü bölüm başkanlığı (2001 yılı sonuna kadar), öğretim üyeliği ve Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Başkanlığı.

Profesör Doktor:

2003 Celal Bayar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı,

2004 Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Başkanı,

2005-2006 Suriye Arap Cumhuriyeti Halep Üniversitesi Edebiyat ve İnsani İlimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Misafir öğretim üyesi,

2006-2008 Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığı,

2008-2009 KKTC Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü misafir öğretim üyesi,

2009-2010 Celal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi.

15.05.2010 tarihinde Celal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi'nden emekliye ayrıldı.

2010 tarihinden itibaren Fatih Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı ve hâlen bu görevine devam etmektedir.

Yayımları ve Diğer Akademik Faaliyetleri:

I- Yayımlanmış Kitapları:

1. *Hayriyye-i Nabi* (İnceleme-Metin), Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1995 (Doktora tezinden hazırlandı), 2.basım, AKM.Yay. Ankara 2008.

2. *Neşâtî Divanı*, Akademi Yayınları, İzmir 1996.

3. *Deh Murg-ı Şemsî (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Manisa 2003.

4. *Ahlâk Kitaplarımız*, Malatya 2002.

5. *Divandan Seslenen Bilge Şair*, Ankara 2009.

6. *Klasik Türk Şiirinde Hz. Muhammed*, İstanbul 2010.

7. *Tevhid –Fuzulî*, İstanbul 2010.

8. *Bakî*, Ankara 2010.

II- Makaleleri:

A- Doktora Sonrası Yayımlananlar:

1. “Neşatî'nin Hilye-i Enbiyası”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 2, S. 2, Van 1991.

2. “Samiha Ayverdi ve Milli Kültür Meseleleri ve Maarif Davamız”, Eğitimde Yeni Çizgi, Nevşehir 1990.

3. “Prof. Dr. Mümtaz Turhan ve Maarifimizin Ana Davaları ve Hal Çareleri”, Erciyes, S.161, Mayıs 1991.

4. “Prof. Dr. Emin Bilgiç ve Maarif Davamız”, Erciyes S. 166, Ekim 1991.
 5. “Abdullah Nişancı ve Milli Eğitim Meselelerimiz”, Erciyes, S. 168, Aralık 1991.
 6. “Divan Edebiyatında Manzum Nasihat-nâme Yazan Şairler ve Eserleri I”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 3, S. 3, Van 1992.
 7. “Nurettin Topçu ve Türkiye’nin Maarif Davası”, Akademik Yorum, S. 3, 1993.
 8. “Gubarî Abdurrahman Efendi’nin Pend-nâmesi”, Yedi İklim, C. 5, S. 39, Haziran 1993.
 9. “Meşamî ve Pend-nâmesi, İslâmî Edebiyat”, S. 22, 1993.
 6. “Ahmed-i Daî’nin Vasiyyet-i Nuşirevân Tercümesi (Metin)”, Erciyes, S. 191, 1993.
 7. “Ahmed-i Daî’nin Vasiyyet-i Nuşirevan Tercümesi (inceleme)”, İslâmî Edebiyat, S. 19, 1993.
 8. “Ankaralı Nidaî’nin Manzum Tıbbî Nasihat-nâmesi”, Erciyes, S. 189, 1993.
 9. “Ahmed Suzî ve Pend-nâmesi”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, Van 1994.
 10. “Resmî Kültür Kurumları (Kitap bölümü)”, Van Kültüğü, Ankara, 1993.
 11. “Şeyh Cemâl-i Karamanî’nin Nasihat-nâmesi”, Yedi İklim, C. 5, S. 41, Ağustos 1993.
 12. “Bir Ahlâk Adamı Olarak Yunus Emre”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 4, S. 4, Van 1994.
- B- Doçent Olduktan Sonraki Makaleleri:**
- a- Uluslararası İndeksler Tarafından Taranan Hakemli Dergilerde Yayımlananlar:**
1. “Edhemî’nin İhya-yı Dili”, Journal of Turkish Studies (Türklük Bilgisi Araştırmaları), Volume: 23, S. 84, ss. 87-116, Harward University 1999.
 2. “Sebk-i Hindî Şairlerinden Fehîm, İsmetî, Na’îlî ve Neşatî’nin, Divanlarına Göre Şair ve Şiir Hakkındaki Görüşleri”, Hece, Yıl 5, Sayı 53-54-55, 2001.
 3. “Türk Edebiyatında Manzum Nasihat-nâmeler”, Türkler-Yeni Türkiye, C. 11, Ankara 2002.
- b- Ulusal Hakemli Dergilerde Yayımlananlar:**
1. “Manzum Nasihat-nâmelerde Yer Alan Konular”, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, S. 9, Konya 2001.
- c- Diğer Ulusal Dergilerde Yayımlananlar:**
1. “Dehmurg Üzerine”, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 1, Manisa 1997.

2. “Pend-nâme-i Vak’a-nüvis Es’ad Efendi”, Erciyes, S. 236, Kayseri 1997.

3. “Nazım Paşa’nın Nasihat Manzumesi”, Akademik Bakış, Şanlıurfa 1997.

C- Profesörlüğe Yükseltildikten Sonra Yayımlanan Makaleler:

a. Uluslararası İndeksler Tarafından Taranan Hakemli Dergilerde Yayımlananlar:

1. “Şeyh Galib’in Şiir Anlayışı”, Turkish Studies, Volume 2/4, 2007, ss.455-465.

2. “Deh Murg’un İmlâsına Dair”, Turkish Studies, Volume 3/6 Fall, 2008.

3. “Germiyanlı Yetimî ve İbret-nâmesi”, Turkish Studies, Volume 15, 2009.

4. “Müellifi Meçhul Bir Öğüt-nâme”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, No. 38, Jan. 2008, pp. 111-128.

5. “Müellifi Meçhul Bir Lugat Haza Kitab-ı Lugat-ı Danisten”, (Yrd. Doç. Dr. Şirvan KALSIN’la birlikte), Turkish Studies, Volume 4/4 Summer, 2009.

6. “Ahi Çelebi’ye Atfedilen Bir Tıp Mesnevisi”, Journal of Turkish Studies, Volume 34/II, Harvard University 2010.

b. Diğer Ulusal Dergilerde yayımlananlar:

1.“Şair Gözüyle Adalet ya da Kaside ve Nasihat-nâmelerde Adalet Kavramına Dair”, Köprü Dergisi, Güz, İstanbul 2005.

2. “Aşk Redifli Gazellere Göre Klasik Türk Şiirinde Aşk”, Köprü Dergisi, Kış, S.101, ss. 153-182, İstanbul 2008.

3. “Bâkî Divanı’nda Aşka Dair Güftüğü”, turkedebiyatimiz.com.

4. “Hayretî’nin Renk İklimi”, Berceste, Aralık 2009, Yıl 8, S.90, Kayseri 2009.

5. “Kırmızı ve Siyah Yelpazesinde Şeyhî’nin Renk İklimi”, Berceste, Yıl 8, S. 91, Kayseri 2010.

6. “Klasik Şiirimizin Büyük Ustası Bâkî ile Aşka’a Dair Bir Söyleşi”, Mai, Haziran Temmuz 2009, S.2, İzmir 2009.

7. Klasik Şiirimizin Büyük Ustası Bâkî ile Cânâna Dair, Mai, Kasım-Aralık 2009, S. 3, İzmir 2009.

III- Bildiriler:

A- Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulanlar:

a. Basılanlar:

1. “Nâbî’nin Mizah Anlayışı”, Uluslararası Divan Edebiyat Sempozyumu, İstanbul 26-28 Mayıs 2008 (Beykoz Belediyesi tarafından basıldı).

2. “Klasik Türk Edebiyatında Kıyafet-nâme”, Uluslararası Türk Kültüründe Beden Sempozyumu Marmara Üniversitesi 04-05 Nisan 2008, Basım: Kitabevi, 2009.

3. “Şeyh Mehmet Nurî ve Nasihat-namesi”, *Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu Erzurum Atatürk Üniversitesi 2007*, (Esra Onur’la birlikte), Basım 2009

b. Basılmayanlar:

1. Türk Kültüründe Hz. Muhammed, Aleppo And The Dialogue of Civilization, 25-27April 2006 Aleppo/Syria.

2. Osmanlı Dönemi Halepli Türk Şairleri, The Cultural Non-Materialistic Legacy of Aleppo in The İslamic Ages, 17-19 September 2006/Syria.

B- Ulusal Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Basılan Bildiriler:

1. “Tezkirelere Göre Üsküdar Şairleri”, Üsküdar Sempozyumu I, 23-25 Mayıs 2003, Baskı: C.II, İstanbul 2004.

2. “Tezkirelere Göre Manisa Şairleri”, Manisa Bilgi Şöleni Kitabı, Manisa 2006.

3. “Klasik Türk Edebiyatında Nasihat Kitapları”, Kitap Sempozyumu, Sivas, 4-6 Mayıs 2007.

IV- Katıldığı veya Bilim Kurulunda Bulunduğu Ulusal veya Uluslararası Sempozyum ve Kongreler:

1. Manisa Şehri Bilgi Şöleni, Manisa 29-30 Eylül 2005.

2. II.Uluslararası Türk Tarihi ve Edebiyatı Kongresi, Manisa 12-13 Kasım, 2005.

3. Uluslararası Türk Tasavvuf Kültürü ve Mevlana Sempozyumu Manisa 29-30 Eylül 2007.

4. Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu (İsmail Ünver Adına), Kayseri 15-16 Mayıs 2008.

5. IV. Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu (Abdülkerim Abdulkadiroğlu Adına), Kayseri 4-5 Mayıs 2009.

6. Doğumunun 1000. Yılı Dolayısıyla Uluslararası Kaşgarlı Mahmut Sempozyumu, Rize 17-19 Ekim 2008.

7. Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu, Erzurum Atatürk Üniversitesi 2007, (Esra Onur’la birlikte), Basım 2009.

8. Ulusal Eski Türk Edebiyatı Sempozyumu, Adıyaman 15-16 Mayıs 2009.

9. Uluslararası V. Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu, Mardin 16-18 Ekim 2009.

10. Şair Nâbî Sempozyumu, Şanlıurfa 13-15 Kasım 2009

V- Bildiri ile Katıldığı Yurtdışı Uluslararası Sempozyumlar:

1. Türk Kültüründe Hz. Muhammed, Aleppo And The Dialogue of Civilization, Aleppo/Syria 25-27April 2006.

2. “Osmanlı Dönemi Halepli Türk Şairleri”, The Cultural Non-Materialistic Legacy of Aleppo in The İslamic Ages, 17-19 September 2006/Syria.

VI- Yurt Dışı Konferansları:

1. Türk Kültüründe Nevruz, T.C. Halep Başkonsolosluğu Kültür Bölümü, Halep 2006.
2. Mevlana ve Mesnevî, T.C. Halep Başkonsolosluğu Kültür Bölümü, Halep 2006.
3. Necip Fazıl Kısakürek - Hayatı ve Şiiri, T.C. Halep Başkonsolosluğu Kültür Bölümü, Halep 2006.
4. Osmanlı Dönemi Türk Edebiyatı, Arap Yazarlar Birliği Halep Şubesi 2006.

VII- Sanat Çalışmaları:

1. İntihar Kitabı (Şiirler), Ankara 1984.
2. Benzemek Korkusu (Hikâyeler), Ankara 1989.
3. Öksüz Kubbe (Şiirler), Ankara 1994.
4. Aydınbaba Yokuşu (Hikâyeler), Ankara 2001.

VIII- Projeler

1. Van Kütüğü Projesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van 1990.
2. Türk Edebiyatı Tarihi Projesi. Prof. Dr.Sadık Tural Başkanlığında.
3. Türkçe'nin Tarihsel Sözlüğü Tarama Çalışması Türk Dil Kurumu.